

MOTIE Succesvol IJslands preventiemodel ook in Haarlem

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 1 juli 2021,

In beraadslaging over de beleidsnota en het uitvoeringsplan Samen Gezond in Haarlem,

Constaterende dat:

- 23% van de volwassenen in Haarlem rookt wat hoger is dan het landelijke gemiddelde (20%) en de gemeente tot doel heeft dat in 2040 kinderen niet meer beginnen met roken en het aantal rokende volwassenen is gedaald naar 5%;
- 23% van de volwassenen in Haarlem overmatig drinkt wat hoger is dan het landelijk gemiddelde (19%) en de gemeente tot doel heeft dat in 2040 het zwaar en overmatig alcoholgebruik door volwassenen met ongeveer 40% is afgenomen en het alcoholgebruik onder jongeren met 30 tot 40% is afgenomen;
- Drugs-, alcohol- en/of tabakgebruik de sociale, psychische en lichamelijke gezondheid van een grote groep Nederlanders (sterk) negatief beïnvloedt;
- De kans op problematisch gebruik van middelen kleiner wordt, naarmate het gebruik op jonge leeftijd langer wordt uitgesteld;
- In IJsland, een land waar het middelengebruik relatief hoog was, met groot succes beleid is gevoerd om dit terug te dringen waardoor het gebruik nu één van de laagste van Europa is (In 1998 was 42% van de IJslandse 15- en 16 jarigen in de laatste 30 dagen dronken geweest. In 2017 was dit nog maar 5%)
- Het Trimbosinstituut en het Nederlands Jeugdinstituut samen met negen gemeenten verspreid over het land een pilot heeft uitgevoerd op grond van de IJslandse werkwijze¹;
- Hiervan deze zomer een evaluatie wordt verwacht, maar nu al duidelijk is dat de deelnemende gemeenten enthousiast zijn;
- Het Trimbosinstituut begin 2022 met gemeenten een implementatietraject start waarvoor ook Haarlem zich uiterlijk begin oktober kan aanmelden;

Overwegende dat:

- Het IJslandse preventiemodel zich onderscheid door zijn positieve aanpak gericht op het creëren van een positieve leefomgeving waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien (community-based) en sterk gericht is op het snel anticiperen op onderzoeksresultaten (evidence based, continue dialoog tussen onderzoek, beleid en praktijk);
- Goede en preventieve ondersteuning van onze jongeren voortdurend een prioriteit moet zijn binnen onze gemeente en het stimuleren van verantwoord omgaan met middelen daarbij hoort;
- Preventie gericht op een daling van het problematisch middelen gebruik op lange termijn de samenleving veel geld kan besparen;
- In de beleidsnota Samen Gezond in Kennemerland op blz. 27 ook wordt verwezen naar de succesvolle aanpak in IJsland, maar hier verder geen concrete invulling aan wordt gegeven;
- De ambitieuze doelen uit de beleidsnota haalbaar zijn met de IJslandse aanpak;

¹ Zie het filmpje: <https://vimeo.com/557161424> en alle documentatie op <https://www.trimbos.nl/kennis/ijslands-preventie-model>

Verzoekt het college:

- Mede op basis van de evaluatie van de genoemde pilot te overwegen of en hoe het Haarlemse drugs-, tabak- en alcoholpreventiebeleid versterkt kan worden;
- Daarbij expliciet te overwegen om deel te nemen aan het implementatietraject van de IJslandse werkwijze door het Trimbosinstituut;
- De raad hierover te informeren bij de Programmabegroting 2022-2026;

En gaat over tot de orde van de dag.

Frank Visser, ChristenUnie